

תכשירים "טבעיים" ו"ואלטרנטיביים" - האם כדאי להתעסק איתם ומה הסיכונים / ד"ר רחמים סעדיה

בשנים האחרונות המילה "טבעי" מהלכת קסם על הציבור, כמו שהייתה המילה "אמריקאי" לפני חצי דור.

האם טבעי פירושו בטוח?

כלל וכלל לא!

להלן מספר צמחים "טבעיים" המסוגלים להרוג:

- צמח הקיקיון הוא צמח רעיל ביותר ומסוגל להרוג בן אדם אם בולעים את גלעיניו.
- הרדוף הנחלים, הצמח הנפוץ הזה עם הפרחים הורודים והלבנים, הוא צמח מסוכן.
- צמח הקוררה מסוגל להרוג, והאינדיאנים בדרום אמריקה משתמשים בשרף שלו כרעל למריחה על חניהם. חומר זה משמש ברפואה לשיתוק שרירי הנשימה בזמן הרדמה כללית.

גם הטבק והחשיש הם חומרים צמחיים - כלומר "טבעיים", האם הם נטולי סיכונים? כולנו יודעים מה הסיכונים הרבים שיש בעישון סיגריות.

האם "טבעי" פירושו יעיל?

כלל וכלל לא!

פסיפלורה, קמומילה, ולריאן ואחרים הן תרופות "טבעיות", ששמשו את הרפואה לפני דור או שניים, אך הרפואה המודרנית זנחה אותם מזמן, משום שהן אינן יעילות ויש במקומן תרופות יעילות הרבה יותר. אך הן נפוצות מאוד ברפואה ה"טבעית".

האם התרופות ה"טבעיות" נטולות סיכונים?

כלל וכלל לא!

פריחה ממושכת, פצעי בגרות, הפרעות בתפקודי כבד, תגובות אלרגיות, עליה ברמת האשלגן, אשר עלולה לגרום בחלק מהמקרים לדום לב, ואי ספיקה של הכליות, הם רק חלק מן הסיכונים שבלקחת תרופות טבעיות.

התרופות ה"טבעיות" הן בעלות השפעה לעתים כמו תרופה, אך הן נמכרות כתוסף מזון ללא בקורת.

תרופה רגילה כמו אקמול או אנטיביוטיקה או אחרת, עוברת שנים של מחקר לפני שהיא מאושרת למכירה.

תחילה בודקים אותה במעבדה בכדי לוודא שיש לה השפעה טיפולית כפי שמיצריה מצהירים. אח"כ היא עוברת סדרה של מחקרים בבעלי חיים ירודים ואח"כ בבעלי חיים מפותחים יותר וכאשר נוכחים שהתרופה יעילה ואינה פוגעת בבעלי חיים, מבצעים ניסיון בקבוצה קטנה של בני אדם שהתנדבו לכך. אח"כ בקבוצה גדולה יותר ורק אח"כ מאשרים אותה לשיווק לצבור הרחב, במרשם, תחת השגחתם של הרופאים ותחת מעקב.

התרופות ה"טבעיות" אינן נבדקות, לא ליעילות ולא לסיכונים.

הן נמכרות ע"י סוחרים למטרות רווח, סוחרים שאינם יודעים את הרכבן הכימי ואת כוחן להשפיע או להזיק.

בעצם איש אינו יודע את כוחן, משום שהן לא נבדקו בצורה מחקרית. הן הומלצו ע"י רופאים סיניים שחיו לפני אלפי שנים, ורופאים מימי הביניים, בשיטה שהייתה מקובלת אז, בצורה פרימיטיבית, ללא מחקר, כמו תרופת סבתא. וזאת בגלל איזו השפעה שלהן שנתגלתה במקרה, אך מבלי לדעת מה הסיכונים.

משרד הבריאות טומן ראשו בצלחת, ומאפשר למכור אותן כתוספי מזון. בצורה זו אין הוא צריך לדרוש ממוכרי התרופות הצמחיות הוכחה ליעילות ולחוסר סיכונים. על פי החוק, מכיוון שהן נמכרות כתוספי מזון, אין לייחס להן תכונות טיפוליות, דבר שכמובן וכידוע לכולם אינו מתקיים במציאות.